

OBČASNÍK

OBEČNÉ NOVINY OBCE MALÉ ZÁLUŽIE

ROČNÍK XXIII.

ČÍSLO 1/2022

JÚL 2022

***„Čím ťažšie sa víťazstvo tvorí, tým väčšie je šťastie,
ktoré z neho vzíde.“***

Pelé

OBSAH

1. Z diania v obci za 1. polrok 2022	3-5
2. Pozvánka na stretávku rodákov a priateľov našej obce SPOMIENKY	5
3. Uznesenia OZ za 1. polrok 2022	6-8
4. Činnosť organizácii v obci	9
5. Činnosť DHZ Malé Zálužie	9-10
4. Činnosť OZ „Labuť“	11
6. Činnosť Jednoty dôchodcov Malé Zálužie	11
7. Mladí hasiči	12
8. Akcie v 1. polroku 2022	13
9. Jeden život – jeden príbeh	14-16
10. 100. výročie výstavby zvonice v Malom Záluží	17
11. Lužbetka – prinávrátenie pietnej spomienky	18-21
12. Beh večernými sadmi	22
13. DHL seredmaratón 2022	22
14. Spoločenská kronika	23
15. Oznamy	24
16. Dôležité telefónne čísla, Predaj nehnuteľností v našej obci	25
17. Plánované podujatia a príležitosti v okolí našej obce	26-27

SLOVO NA ÚVOD

Milí spoluobčania,

posledné časy boli plné obmedzení, pandemických opatrení, menej stretávania. Boli to ťažké časy a pevne verím, že sa tak ľahko už nezopakujú. Epidémiu vystriedala vojna na Ukrajine a určite vo viacerých z nás táto situácia vyvolala strach a neistotu. Pozitívne neprispieva k tomu ani fakt, že inflácia medziročne rástla dvojciferným tempom a je najvyššia od júna 2000. Naďalej stúpajú najmä ceny potravín, stavebných materiálov, pohonných hmôt a energií. Výrazne sme si museli priplatiť už aj v reštauráciách a kaviarňach, za ubytovacie služby a najnovšie aj za odevy a obuv. Inflácia na novom maxime dosiahla úroveň 12,6%. Stále nevieme kam sa ceny ešte vyšplhajú. Bertolt Brecht tvrdí: „V blízkosti chýb rastú úspechy“ a preto vám prajem, aby ste boli úspešní a z tejto situácie, ktorá panuje vo svete sa poučili a vybrali si len to pozitívne a boli vďační za to, čo máte.

Štrajková pohotovosť

Dňom 19. mája 2022 jednomyselne vstúpili obce do štrajkovej pohotovosti. Pracovníci samosprávy boli k tomuto kroku prinútení rovnako ako v nedávnej minulosti napríklad záchrané zložky, učitelia a ďalšie verejno-prospešné zložky. Nejedná sa o ostrý štrajk, ale pre túto chvíľu o štrajkovú pohotovosť, aby sme boli Vám občanom naďalej k dispozícii.

Štát v súčasnosti prijímanými zákonmi nielen porušuje Ústavu SR, ale chce siahnuť na peniaze určené na chod miest a obcí. Je otázne, či budeme vypínať verejné osvetlenie a ďalšie základné služby, na ktoré máte právo, pretože sú z veľkej časti hradené z vašich daní. Najmä posledné dva roky naplno ukázali, že sami na úrovni obcí zvládneme to, čo má na starosti štát pri krízových situáciách, akými sú napríklad testovanie, očkovanie alebo utečenci. Nebyť Vás občanov - dobrovoľníkov ochotných pomôcť, zostalo by len pri slovách a tlačových konferenciách.

Vážení občania, mestá a obce nevyhlásili štrajkovú pohotovosť v mene svojich zamestnancov a volených predstaviteľov. Mestá a obce vyhlásili štrajkovú pohotovosť v mene nás, všetkých občanov, za naše prirodzené práva. Neochota vládnych predstaviteľov robiť kompromisy a tým pádom ... neschopnosť prijímať akékoľvek dohody znásobujú negatívny dopad nárastu cien energií alebo stavebných materiálov na každodennú realitu. Meškajúce výzvy na projekty, prípadne dlhé schvaľovacie procesy situáciu ešte zhoršujú.

Zbierka pre Ukrajinu

Vojna na Ukrajine nebola ľahostajná ani našim občanom. Do zbierky, ktorú vyhlásila aj obec Malé Zálužie aj DHZ Malé Zálužie občania priniesli zdravotnícky materiál, ochranný materiál, potraviny, drogériu.... ďakujeme všetkým, ktorí pomohli a do zbierky sa zapojili.

Projekty, granty

Projekt pod názvom Odvedenie prívalových vôd – žiadosť sme podali ale kvôli jednej administratívnej chybe, ktorú žiaľ v dobe podania nebolo možné ovplyvniť, sme podali späťvzatie žiadosti. Pokiaľ bude vyhlásená nová výzva, tak sa do nej zapojíme.

Z Nitrianskeho samosprávneho kraja sme boli podporení vo viacerých projektoch:

V oblasti kultúry – Spomienky – slávnostné posedenie pre občanov a rodákov našej obce v hodnote 800€ so spolufinancovaním 165€,

V oblasti kultúry – Občianske združenie „Labuť“ – Spomienky – slávnostné posedenie občanov a rodákov – tlač bulletinov vydaných našim združením so spolufinancovaním 110€,

V oblasti športu – Hasičský šport pre deti – finančný príspevok vo výške 1150€ so spolufinancovaním 150€,

V oblasti športu – Občianske združenie „Labuť“ – 1. ročník – Volejbalový turnaj vo výške 400€ so spolufinancovaním 110€.

Z Nadácie ZSE v zamestnaneckom grante sme boli podporení v projekte pod názvom Zábava pre všetkých – nákup pingpongového stola v hodnote 900€. Obec v tomto prípade spolufinancovala na projekte v hodnote 107€.

Z Nadácie ZSE v programe Rozprúdime regióny sme boli podporení finančným príspevkom vo výške 1100€ s projektom Hurá idú Vianoce.

Z OZ Radošinka v programe Leader NSK bolo občianske združenie „Labuť“ podporené sumou 2500€ so spolufinancovaním 51,02€ s projektom Senzorická záhrada pre malých aj veľkých. Implementácia tohto projektu je naplánovaná už v ďalších týždňoch a realizovať sa bude na dolnom konci okolo futbalového ihriska.

Vplyvom uvoľnených epidemiologických opatrení sa uskutočnili v prvom polroku tieto podujatia: U nás taká obyčaj – jarné veľkonočné tvorivé dielne spolu s vynášaním Moreny, stavenie mája, Výročná členská schôdza Jednoty dôchodcov.

Krátke zhrnutie najbližších aktivít obecného úradu

V najbližších dňoch budeme zhotovovať vodovodnú prípojku do obecného úradu. Preto poprosím o tolerantnosť a opatnosť počas realizácie stavby.

- Počas budovania tejto prípojky bude multifunkčné ihrisko uzavreté, ako aj predná veľká brána do areálu za obecným úradom. Budeme o tom informovať.
- Zelený kontajner na sklo je umiestnený za obchodom a to je stav nemenný.
- Plánuje sa cenový prieskum na rekonštrukciu domu smútku a tiež na výkopové práce na prehĺbovanie existujúcich kanálov a budovanie nových kanálov obci.
- Štandardne prebieha zber vrchnákov v obci.
- O druhom kole čipovania čiernych smetných nádob vás budeme informovať.

Volby 2022

Dňa 29. októbra sa budú konať Volby do orgánov samosprávy obcí a volby do orgánov samosprávnych krajov od 07.00h do 20.00h. Právo voliť do orgánov samosprávy obce má občan Slovenskej republiky a cudzinec, ktorý má trvalý pobyt v obci a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku.

Právo voliť do orgánov samosprávnych krajov má občan SR a cudzinec, ktorý má trvalý pobyt v obci, ktorá patrí do územia samosprávneho kraja, alebo má trvalý pobyt vo vojenskom obvode, ktorý patrí na účely volieb do orgánov samosprávneho kraja do jeho územia najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov veku.

POZVÁNKA - SPOMIENKY

– slávnostné posedenie pre občanov a rodákov obce Malé Zálužie

Motto: „*Žiadny dom nie je taký malý, aby nepojal mnoho priateľov*“

Lucius Annaeus Seneca

Vážení priatelia,

v minulých rokoch sa uskutočnilo viacero stretávie rodákov a obecný úrad v spolupráci so spoločenskými organizáciami sa rozhodol pokračovať v tejto tradícii. Tento krát vás pozývame na posedenie motivované Spomienkami na našu dedinu.

Stretnutie sa uskutoční v sobotu 24. septembra 2022 o 14:00 hod v sále kultúrneho domu v Malom Záluží. Každý z nás má určite spomienky na chvíle strávené v našej obci preto sa na Vás obraciame s prosbou, aby ste svoje spomienky napísali a priniesli so sebou a podelili sa s nimi so všetkými prítomnými. Nie všetci sa môžete v tomto termíne zúčastniť. Budeme radi, keď svoje spomienky napíšete a pošlete.

Organizačné záležitosti:

Poplatok na jednu osobu je 27,-- € a môžete ho zaslať do 9. septembra 2022:

- bankovým prevodom na účet **IBAN: SK95 7500 0000 0040 299 2294**
KS 0558, VS 24092022

- poštovou poukážkou na **Obecný úrad Malé Zálužie 63, 951 24 Nové Sady** (Prosím, v správe pre prijímateľa uveďte: Stretávka 22)

- alebo zaplatiť osobne na obecnom úrade (č. tel.: 0904 611 063)

V cene je zahrnuté pohostenie, aperitív, víno, nealko, káva, slané pečivo, kultúrny program. Zaslanie finančnej čiastky je záväznou prihláškou na podujatie.

Bude nám potešením a ctou privítať Vás, porozprávať sa a ukázať, čo všetko sa udialo v obci za posledné roky. Dovidenia!

Realizačný tím sa na Vás teší

VEREJNÉ POĎAKOVANIE

Určite ste si všimli nové krásne závesy v našom Dome smútku. Obec Malé Zálužie touto cestou vyjadruje verejné poďakovanie pani Ivete Malákovéj č.d. 55, za výber závesov, ich zakúpenie, montáž. Ďakujeme za jej nezištnú aktivitu a prajeme všetko dobré.

Z DIANIA V OBCI ZA 1. POLROK 2022

UZNESENIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V 1. POLROKU 2022

Uznesenie č. 01/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

A. určuje

- za zapisovateľku Veroniku Kubíkovú,
- za overovateľov p. Novotného a p. Plačka

Uznesenie č. 02/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

konštatuje,

že uznesenia z predošlých zastupiteľstiev boli splnené, okrem č. 38/2021, na ktorom sa pracuje.

Uznesenie č. 03/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

berie na vedomie

Vyhodnotenie kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Malé Zálužie za rok 2021

Uznesenie č. 04/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

berie na vedomie

Správu z kontroly ukladacích uznesení obecného zastupiteľstva v Malom Záluží prijatých v 2. polroku 2021

Uznesenie č. 05/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11

ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

schvaľuje

zmenu rozpočtu na rok 2022 tak, ako bola predložená.

Uznesenie č. 06/2021

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

poveruje

starostku obce preveriť stav financovania na Regionálnom úrade školskej správy v Nitre

Uznesenie č. 07/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

berie na vedomie

súčasný stav budovy Domu smútku a

poveruje

stavebnú komisiu o riešenie stavu budovy.

Uznesenie č. 08/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

berie na vedomie

- realizácia vodovodnej prípojky na obecný úrad,
- informácie o predĺžení projektu Terénnej opatrovateľskej služby v obci,
- informáciu o neuskutočnenej refundácii za testovanie na Covid 19 – 1. a 2. kolo Január 2021

- informácie ohľadom ubytovania odídenca z Ukrajiny,
- informácie ohľadom podaných projektoch

Uznesenie č. 09/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

B. určuje

- za zapisovateľku Veroniku Kubíkovú,
- za overovateľov p. Krajčoviča a p. Černickú

Uznesenie č. 10/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

konštatuje,

že uznesenia z predošlých zastupiteľstiev boli splnené, okrem č. 38/2021, na ktorom sa pracuje.

Uznesenie č. 11/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

berie na vedomie

Správu z kontroly drobných výdavkov cestou pokladne obecného úradu Malé Zálužie za vybrané mesiace roku 2021 a v 1. polroku 2022 do dňa vykonania previerky. Kontrolu príjmov z prenájmu kultúrneho domu a poplatkov za vyhlasovanie obecným rozhlasom v roku 2021 a roku 2022 do dňa vykonania previerky.

Uznesenie č. 12/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

schvaľuje

Plán kontrolnej činnosti

Uznesenie č. 13/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

berie na vedomie

a) Stanovisko hlavného kontrolóra obce Malé Zálužie k záverečnému účtu obce Malé Zálužie za rok 2021

schvaľuje

b) Návrh záverečného účtu za rok 2021

Uznesenie č. 14/2021

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

schvaľuje

Úpravu rozpočtu podľa predbežného plnenia

Uznesenie č. 15/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

schvaľuje

Realizáciu zámeru prevodu majetku spôsobom zámény z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s §9a) ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov – obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží schvaľuje bezplatnú zámenu týchto nehnuteľností:
a) z C-KN parc. č. 126/1, druh pozemku orná pôda o výmere 409m² bol vytvorený Geometrickým plánom č. 131/2021 zo dňa 13.03.2022, úradne overeným dňa 14.04.2022 pod číslom G1-789/2022 novovytvorený diel č. 4 k parcele CKN parc. č.126/2 o výmere 195m² – orná pôda a prechádza do vlastníctva **MALÁK Peter rodený Malák, Ing. a MALÁKOVÁ Iveta**, rod. Závodná.
b) z C-KN parc. č. 126/2 o výmere 907m² bol vytvorený Geometrickým plánom č. 131/2021 zo dňa 13.03.2022, úradne overeným

dňa 14.04.2022 pod číslom G1-789/2022 novovytvorený diel č. 1 k parcele KKN parc. č.126/1 o výmere 195m² – orná pôda a prechádza do vlastníctva Obce Malé Zálužie. Zámena pozemkov z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s §9a) ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov spočíva v tom, že obec plánuje vybudovať obecnú spevnenú cestu na pozemku, ktorého vlastníkom je Ing. Malák s manželkou. Pozemky, ktoré sú predmetom zámeny sa nachádzajú na rovnakej úrovni a zamieňané sú v rovnakej výmere tak, aby nedošlo k odplate, čiže jedna k jednej, s čím obe zmluvné strany zámeny súhlasili. Náklady spojené s vyhotovením zámennej zmluvy znáša Obec Malé Zálužie a konaním o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností znáša Ing. Malák s manželkou.

Uznesenie č. 16/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

schvaľuje

žiadost' pani Jany Kostolnej o kúpu časti z pozemku reg. C p. č. 97/1 - vo výmere cca. 21m², ktorej vlastníkom je Obec Malé Zálužie z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s §9a) ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov. Dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva v tom, že o predmetný pozemok sa rodina Jany Kostolnej stará už vyše 100 rokov a pozemok bol vždy oplotený. Výška kúpnej ceny 6,00Eur/1m², tj 21m² činí 126Eur, pričom náklady spojené so zápisom na katastrálnom odbore budú hradené v režii žiadateľky.

Uznesenie č. 17/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

schvaľuje

pre obec Malé Zálužie jeden volebný obvod.

Uznesenie č. 18/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

schvaľuje

počet poslancov na volebné obdobie na roky 2022 – 2026 – 5 poslancov.

Uznesenie č. 19/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

schvaľuje

75% úväzok starostu na volebné obdobie na roky 2022 – 2026

Uznesenie č. 20/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

poveruje

starostku obce zrealizovať cenový prieskum na Opravu domu smútku v Malom Záluží a na protipovodňové opatrenia.

Uznesenie č. 21/2022

Obecné zastupiteľstvo v Malom Záluží podľa §11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

berie na vedomie

informácie o podporených, pripravovaných projektoch obce Malé Zálužie a občianskeho združenia „Labuť“

ČINNOSŤ ORGANIZÁCIÍ V OBCI ZA 2.POLROK 2021

DHZ Malé Zálužie

Dobrovoľný hasičský zbor Malé Zálužie pokračoval aj 1. polroku vo svojej činnosti. Svoju činnosť zameriaval na oblasť požiarnej prevencie a požiarnej represie, ako aj na prácu s mládežou. V oblasti požiarnej prevencie vykonala kontrolná skupina preventívnu protipožiarnu kontrolu v jednom objekte, kde neboli zistené nedostatky v oblasti požiarnej ochrany. Taktiež uverejňujeme náučné články na obecnú tabuľu a využívame aj nástenku na obecnom úrade. Od 4. mája, na deň Sv. Floriána, patróna všetkých hasičov, vlastníme vlajku Dobrovoľného hasičského zboru Malé Zálužie, ktorej návrh prešiel schvaľovaním a pripomienkovaním výboru a aj členov DHZ. Jej slávnostné uvedenie je ešte v procese príprav a budete o ňom včas informovaní.

V oblasti výcviku a zásahovej činnosti sme vykonali tieto činnosti:

9.1.2022 – sme vykonali taktické cvičenie našich členov pod dozorom veliteľa DHZO Patrika Krajčoviča. Simulovali sme požiar obytnej budovy so zranenou osobou, pred zásahom sme precvičili doplnenie automobilov z hydrantovej siete. Cvičenia sa zúčastnili: Patrik Krajčovič, Lukáš Mareček, Jozef Alchus, Ivan Grič, Martin Šooš, Martin Ondrášek, Jozef Krčmár, Dušan Drietomský.

23. 2. 2022 – sme boli starostkou obce vyslaní na technický výjazd. Vykonalo sa pílenie nalomeného stromu, ktorý ohrozoval chodcov. Akciu vykonali: Patrik Krajčovič, Marek Černý, Jozef Krčmár. Počas marca a apríla sme na výzvu KOS Nitra vykonávali asistenciu v registračnom centre pre utečencov z Ukrajiny vo výstavisku Agrokomplex. Zúčastnili sa: Jozef Krčmár, Lukáš Mareček, Peter Novotý, Martin Šooš, Martin Ondrášek, Patrik Krajčovič.

22. 5. 2022 – prechádzal našou obcou a obcou Kapince cyklistický maratón, pri ktorom bola vyžiadaná naša pomoc pri korigovaní dopravy. Akcie sa zúčastnili: Peter Novotný, Jozef Krčmár, Marek Černý, Jozef Alchus, Jozef Kolenčík, Veronika Kubíková, Karol Bila, Ivan Grič

Začiatkom júna naši členovia prezentovali našu hasičskú techniku v Materskej škole v Nových Sadoch, na oslavách MDD v obciach Zbehy, Čab a Nové Sady. Ukážky vykonali: Patrik Krajčovič, Lukáš Mareček, Martin Šooš, Juraj Jušík, Marek Černý, Jozef Krčmár, Dušan Drietomský, Martin Šooš

9. 6. 2022 – bola naša hasičská jednotka vyslaná IZS v Nitre na výjazd do obce Nové Sady, kde sme s našou technikou vykonali odčerpávanie vody z pivničných priestorov rodinného domu. Výjazd vykonali: Peter Novotný, Lukáš Mareček, Ivan Grič, Martin Šooš

V ten istý deň sme boli starostkou obce vyslaní aj na technický zásah na dolný koniec obce, kde sme vykonali odčerpávanie vody a následne čistenie komunikácie od nánosov bahna. Zúčastnili sa: Peter Novotný, Lukáš Mareček, Ivan Grič, Martin Šooš, Jozef Alchus, Dušan Drietomský, Marek Černý, Martin Ondrášek, Patrik Krajčovič ml.

V dňoch 21. - 23.07. 2022 absolvovali naši členovia školenie veliteľov DHZO u profesionálnych hasičov v Nitre. Školenie bolo ukončené skúškou, ktorú naši členovia úspešne absolvovali. Školenia sa zúčastnili: Lukáš Mareček, Jozef Krčmár

Oblasť brigádnickej činnosti:

V dňoch 2. 3. 2022 a 3. 3. 2022 sme na výzvu prezidenta DPO SR uskutočnili zbierku zdravotníckeho materiálu pre vojnu sužovaných obyvateľov Ukrajiny. S realizáciou zbierky pomohli:

Jozef Alchus, Jozef Kolenčík, Martin Šooš, Ivan Grič. Naša zaslúžila „členka“ Praga V3S dostala vylepšenie v podobe novej skrine na náradie a nové oplechovanie pôvodných skriň, kde v minulosti zatekalo. Poďakovanie patrí Patrikovi Krajčovičovi, ktorý danú úpravu zrealizoval aj za pomoci ďalších členov.

Ako sa už stalo tradíciou, uskutočnili sme aj tento rok stávanie mája, ktoré prebehlo už bez pandemických obmedzení. Súčasťou akcie bola opekačka a vystúpenie detského folklórneho súboru Pelikánik. Podieľali sa: Lukáš Mareček, Martin Šooš, Ivan Grič, Marek Černý, Jozef Krčmár, Martin Ondrášek, Peter Novotný, Jozef Kolenčík, Jozef Alchus.

Po dvoch rokoch pandemických obmedzení sa nám podarilo zrealizovať hasičský Majáles, ktorý sa konal 21. 5. 2022. Do tanca hrala hudobná skupina PRIMA. Nechýbala ani tombola, ktorej výťažok bude použitý na podporu hasičskej mládeže v Malom Záluží. S prípravou Majálesu pomohli: Patrik Krajčovič, Lukáš Mareček, Jozef Alchus, Marek Černý, Martin Šooš, Veronika Kubiková, Ivan Plačko a členovia ich rodín.

Nová hasičská zbrojnica:

Počas mesiaca február naši členovia namontovali sadrokartónové podbitie do novej zbrojnice, čím

sa zbrojnica zútulnila a zabezpečila sa strešná izolácia. Montáž vykonali: Patrik Krajčovič, Patrik Krajčovič ml., Lukáš Mareček, Martin Šooš, Ivan Matúška ml., Ivan Grič, Marek Černý, Jozef Krčmár. Aktuálne prebiehajú práce na zvode dažďovej vody, ktoré by sme tento rok chceli mať sfinalizované. Práce vykonali: Patrik Krajčovič, Jozef Alchus, Jozef Kolenčík, Ivan Grič

Na nasledujúci polrok si DHZ Malé Zálužie stanovil primárne ciele:

- absolvovať súťaže s hasičskou mládežou v Západoslovenskej hasičskej detskej lige
- podieľať sa na skvalitnení vybavenia hasičskej mládeže, aby bolo možné čo najlepšie reprezentovať obec aj pomocou našich detí
- pokračovať v prácach na novej hasičskej zbrojnici v rámci možností DHZ Malé Zálužie
- zabezpečiť absolvovanie odborných priprav členov DHZO
- v prípade výskytu mimoriadnych udalostí podľa svojich možností poskytnúť pomoc obci a okolitým obciam

Bohu na slávu, blížnemu na pomoc.

Ing. Lukáš Mareček – predseda DHZ Malé Zálužie

Ing. Ivan Matúška – preventívár PO Malé Zálužie

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA JEDNOTY DÔCHODCOV V MALOM ZÁLUŽÍ

L e t o

Naša stará dedina sa nezmenila – odkrýva svoje tajomstvá. Ale iba tým, komu chce. Moja dedina si stráži svoju tvár nevystaví ju slnku a zvedavcom len tak. A to je správne. Na históriu a poznanie treba dozrieť. Krása starých domčekov stromov a ovocia. Kačky, sliepky, husi a ranné kohúty – tá atmosféra pokoja. Neponáhľam sa. Iba kráčam po ulici a obzerám domy staré i nové. Tu stojí škola malotriedka, tam je stará zvonica, futbalové ihrisko. Všade pokoj a pohľady domácich. Obecný rozhlas, ktorý nás rozveselí, informuje a potom

zopár hlásení. Zvuk preťal ticho. Len lastovičky preletujú zo strechy na strechu a ráno počuť vrabčí spev. Na lúke kvitnú lúčne kvietky a za nimi sa trbliece veľké jazero, ktoré dokresľujú stáročné stromy. Za nimi cesta končí v poli. Je po žatve. Farby ešte nevybledli. Dívam sa na tie polia a je to iný svet. Tak trochu premýšľam ako sme žili a ako žijeme teraz.

Jednota dôchodcov predsedníčka

Elena Lišková

OBČIANSKE ZDRUŽENIE „LABUŤ“

Tak ako po minulé roky, tak ani tento polrok sme nezaháľali a naše občianske združenie bolo pri realizácii všetkých podujatí v obci. Čo sa týka grantov, tak sme boli úspešní uchádzači v dotácii V oblasti športu – Občianske združenie „Labuť“ – 1. ročník – Volejbalový turnaj vo výške 400€ so spolufinancovaním 110€, jeho implementácia už prebehla a pisať budeme o ňom v ďalšom čísle Občasníka a v oblasti kultúry – Spomienky – slávnostné posedenie občanov a rodákov – tlač bulletinov vydaných našim združením so spolufinancovaním 110€, ZO Radošinka v programe Leader NSK bolo občianske združenie „Labuť“ podporené sumou 2500€ so spolufinancovaním 51,02€ s projektom Senzorická záhrada pre malých

aj veľkých. Implementácia tohto projektu je naplánovaná už v ďalších týždňoch a realizovať sa bude na dolnom konci okolo futbalového ihriska. Keďže ide o projekt, ktorý spočíva v revitalizácii prostredia a je dosť náročný po realizačnej stránke, určite budeme oslovovať našich členov a občanov a žiadať pri jeho realizácii o spoluprácu. Momentálne sústredíme veškerú pozornosť príprave stretávky rodákov pod názvom SPOMIENKY, ktorá sa bude konať 24. septembra 2022 o 14hod..

**Veronika Kubiková
podpredsedkyňa**

Mladí hasiči v DHZ Malé Zálužie:

V jarnom období sme opäť naštartovali pravidelné tréningy hasičskej mládeže. Každú nedeľu sme s deťmi trénovali hasičský útok a štafetu. Tréningy sme sa snažili spestriť a dňa 28. 3. 2022 nás navštívili ľudia zo Záchraného Systému Slovensko. Deti a aj rodičov oboznámili s ich prácou, technikou a výbavou, ktorú využívajú pri pátraní po nezvestných osobách. Na záver mali deti možnosť previezť sa terénnymi autami.

Dňa 18. 6. 2022 absolvovala naša hasičská mládež prvú súťaž vo Veľkých Ripňanoch, kde dievčatá obsadili 2. miesto a chlapci 5. miesto. Na druhý deň sme sa zúčastnili 1. kola Západoslovenskej hasičskej detskej ligy v obci Zeleneč, do ktorej sme prihlásili obe družstvá. Aj keď sa nám nepodarilo dosiahnuť medailové umiestnenia, deti napriek vysokým horúčavám odvedli vynikajúcu prácu. Liga pozostáva z ôsmich kôl, ktoré chceme v tomto roku s hasičskou mládežou absolvovať.

Dňa 25. 6. 2022 sme sa zúčastnili „Branných pretekov mladých hasičov o pohár starostu obce Lužianky“, kde naše 4-členné družstvá obsadili 2. miesto v kategórii mladšie dievčatá, 2. miesto v kategórii staršie dievčatá a 5. miesto v kategórii starší chlapci.

Mladí hasiči na ligovej súťaži v Zelenči

Program nasledovných súťaží, ktorých sa mládež zúčastní:

10.07. 2022 – Malá Lapáš,
20.08. 2022 – Urmince
28.08. 2022 – Križovany n/Dudváhom
04.09. 2022 – Tomášov
11.09.2022 – Brestovany
15.09. 2022 – Bojničky (finálové kolo ligy)

Dovoľte mi touto cestou poďakovať hlavne Petrovi Novotnému a Jurajovi Jušíkovi, ktorí sú veľmi nápomocní pri práci s deťmi a v neposlednom rade aj pani starostke Veronike Kubikovej, ktorá je vždy ochotná pomôcť. Patrí vám všetkým veľké ĎAKUJEM a prajem vám, ako aj sebe hlavne veľa síl v tejto veľmi krásnej činnosti pre naše deti.

Lukáš Mareček

Členovia hasičskej mládeže DHZ Malé Zálužie:

Petronela Novotná, Linda Novotná, Ema Talapková, Nella Kubíková, Viktória Kubíková, Daniela Plačková, Simona Molnárová, Veronika Molnárová, Viktória Kožáková, Nely Lampertová, Patrik Krajčovič, Marek Krajčovič, Marek Krčmárik, Oliver Černický, Michal Kolenčík, Marko Šulai, Damián Ešše, Samuel Horvath, Jakub Horvath, Matej Poproč, Matúš Kožák, Martin Kožák.

Mladí hasiči v Lužiankach na súťaži

AKCIE V 1. POLROKU

U nás taká obyčaj

báč, vyrábali mydielka s veľkonočnou tematikou. Súčasťou tvorivých dielní bolo aj vystúpenie Detského folklórneho súboru Pelikánik, ktorí vynesli Morenu a hodili do potoka a tým pre nás všetkých privolali Jar. Všetkým zúčastneným detičkám ďakujeme za účasť a verím, že sa pri podobných akciách mnohokrát stretneme.

Stavanie mája s opekačkou

Stavanie mája je v našej obci neodmysliteľnou tradíciou. Po minulé dva roky kvôli opatreniam sa táto akcia nekonala, o to viac sme si ju užili tento rok. Na túto udalosť sa prišli pozrieť všetky vekové kategórie od najmladších po najstarších. Organizátorom bol tiež klasicky Dobrovoľný hasičský zbor Malé Zálužie. Jeho členovia sa postarali o umiestnenie mája na svoje miesto a išlo im to naozai veľmi dobre a

bez problémov. O občerstvenie sa postaral obecný úrad a o kultúrny program členovia Detského folklórneho súboru Pelikánik. Týmto ďakujem rodičom a vedúcej Veronike Ešše, že prišli spestriť aj nám túto akciu, nakoľko predtým boli už v štyroch obciach. Opäť nám Katka Šoošová napiekla výborné koláčiky, za čo tiež ďakujeme. Chlapci z DHZ poctivo strážili máj do skorého rána.

JEDEN ŽIVOT – JEDEN PRÍBEH.

Každý človek je jedinečný a prežíva svoj vlastný, tiež jedinečný, príbeh, ktorý je vymedzený podmienkami, dobou, spoločnosťou a rodinou, v ktorej žije. Porozprávam príbeh môjho dedka. Narodil sa ešte koncom 19. storočia v Rakúsko-Uhorskej monarchii, v dedine Ujlaček, do roľníckej rodiny. Rodičia mali malé gazdovstvo a Janko bol druhý najstarší z ôsmich súrodencov. Pomerne skoro mu zomrela mama a otec sa druhý raz oženil. Janko „vychodil“ tri ľudové a začala škola života – práca na gazdovstve. Postupne sa naučil všetko potrebné, aby si časom mohol založiť vlastné gazdovstvo. Lenže nie vždy ide v živote všetko podľa „plánu“. Na prahu dospelosti, keď mal dvadsať rokov, začala svetová vojna musel narukovať do rakúsko-uhorskej armády; nastúpil v Komárne do 12. pešieho pluku. Tento pluk bol pomerne skoro zajatý a nasledovala strastiplná cesta cez Balkánsky poloostrov, na ktorej si vojaci užili veľa hladu a biedy. Dostali sa až do Albánska, do mesta Vlore vo Valónskom zálive. Odtiaľ boli prevezení do Talianska. Ďalšia cesta viedla do Francúzska, kde v roku 1918 vstúpil do Československých légii. Po návrate do Československej republiky prevelili jeho jednotku do Liberca, kde bolo jej úlohou udržiavanie poriadku v sudetskej oblasti. Z legionárskeho vojska bol riadne prepustený v máji 1920 a konečne sa mohol vrátiť domov.

Dnes si len veľmi ťažko vieme predstaviť, čo všetko museli vojaci na tej púti a aj na frontovej línii prežiť. Akú takú predstavu som si urobila, keď som čítala knihu J. Banáša o živote M. R. Štefánika a znova otvorila romány E. M. Remarqu - Na západe nič nového a Cesta späť.

Po návrate sa oženil a začal budovať svoj vlastné gazdovstvo, ktoré postupne rozširoval až nadobudol dvanásť ha pôdy, lúk a lesa. Väčšinu práce vykonával sám s pomocou rodiny. Mal jedného stáleho pomocníka a na sezónne práce prichádzali brigádnic z Oravy.

Ako legionár získal aj krčmársku licenciu a otvoril v rodnej obci hostinec s trafikou, neskôr aj obchod s miešaným tovarom. V hostinci bolo aj rádio, jedno z prvých v dedine. Potraviny sú háklivé a treba ho správne uskladniť. V humne bola vykopaná „ľadová jama“, kde sa skladovali nápoje a netrvanlivé potraviny. V zime, keď zamrzli potoky, sa nalámal ľad, ktorým bola jama obložená, izolovaná slamou a neviem ešte čím, aby tam ľad čo najdlhšie vydržal. Na dvore hostinca sa konali aj zábavy. V tom čase boli v obci tri obchody. Licenciu vrátil v roku 1950.

Z detstva si ešte pamätám na časť zariadenia a vybavenia obchodu a hostinca. Cez prázdniny alebo počas rodinných stretnutí sme sa s tým hrávali – samozrejme, mali sme „obchod“ a „cukráreň“. Takým spôsobom sa takmer všetko zapatrošilo či rozbilo. V pivnici mám dodnes časť jednej police a v kuchyni zopár pohárikov a kúskov porcelánu. A zostali mi pekné spomienky.

Povojnové obdobie veľa pokoja ľuďom neprinieslo, prišla hospodárska kríza a celková situácia vo svete nebola dobrá, až vyústila do ďalšej svetovej vojny. Časy to boli neľahké, znova neistota, trápenie. Po skúsenostiach z prvej vojny sa zapojil do protifašistického odboja. Spočiatku opatrne, v rámci ilegálnej organizácie, ktorá bola činná v Ujlačku a Kerti. Ako roľník poskytoval hmotnú pomoc občanom, ktorí boli pre svoje

demokratické presvedčenie prenasledovaní alebo väznení. Poskytol úkryt tým, ktorí utiekli z nemeckých koncentračných táborov, poskytoval pomoc aj počas SNP. Potravinami podporoval aj politických väzňov v Ilave. Pri tejto činnosti bol v spojení napríklad aj so spisovateľom a bankovým riaditeľom Elom Šándorom, školským inšpektorom z Nitry Matejom Miškócim a inými. Napriek opatrnosti urobilo gestapo u neho niekoľkokrát domovú prehliadku a keď nič nenašli, zobrali, čo im prišlo pod ruku – hodinky, cennosti, väčšiu sumu peňazí....

Po vojne prišli ďalšie zmeny, s ktorými sa bolo treba vyrovnávať. V roku 1952 bolo založené prvé roľnícke družstvo (myšlienka družstevníctva nebola nová, spolupráca na princípe družstevníctva sa propagovala a šírila už od druhej polovice 19. storočia.) Dedko mal už šesťdesiat rokov a rozhodol sa vstúpiť do JRD. Vo svojich spomienkach napísal: „*Stal som sa členom, lebo som mal predpoklad, že bude družstvo dobré už preto, že tam boli všetko roľníci, ktorých som poznal ako dobrých robotníkov a o ktorých som vedel, že si riadne plnia každý rok svoje dodávky.*“ (synovia študovali na vysokej škole a bolo jasné, že sa nevrátia domov robiť na poliach; dcéra pôsobila ako učiteľka v susednej obci.)

Bolo po vojne, veľa biedy a smútku; nové podmienky a pomery spôsobili, že sa prejavoval aj tzv. ľudský faktor a do družstiev prišli nielen gazdovia, ktorí so sebou priniesli aj ťažko nadobudnuté role, kone, kravy, stroje.... Vstúpili aj takí, ktorí chceli využiť situáciu a budovať si svoju kariéru. Proces formovania družstva nebol jednoduchý, po dvoch rokoch sa družstvo rozpadlo a gazdovia si mali „svoje“ role zase obrábať sami. V roku 1957 bolo družstvo znova založené. To už mal dedko šesťdesiatpäť rokov a bol dôchodcom. V predvojnovom období mal len málokto sociálne

a zdravotné poistenie a bolo potrebné vypracovať systém, podľa ktorého sa budú dôchodky vypočítavať. V počiatočnom období malo veľa ľudí naozaj malé penzie. Dedko mal 368 korún, k tomu desať árov záhumienky. Okrem toho mal aj veľkú záhradu, kde sa dalo dopestovať všetko potrebné pre život; boli tam aj ovocné stromy; na dvore choval hydinu. On aj rodina boli do značnej miery potravinovo sebestační. Napriek tomu nebolo jednoduché vyrovnávať sa s novou situáciou, hlavne pre tých roľníkov, ktorí dali do družstva role, kone, kravy....

Moje spomienky

My sme spočiatku bývali v susednej dedine vzdialenej asi päť kilometrov. Neskôr sme sa presťahovali do Malého Zálužia. Dedko pomerne skoro ovdovel a ostal sám. Mama varila aj pre neho. Niekedy prišiel po jedlo k nám, niekedy sme mu s bratom nosili my. V lete na bicykli, v zime a za zlého počasia na stanicu do Nových

Sadov. Vlak od Zálužia prichádzal o 15.00 a od Zbehov do Zálužia odchádzal o 15.15. K nám by nestihol prísť. Nenosili sme len jedlo pre dedka, ale aj pomyje pre prasiatko. Niekedy sme sa trochu pozabudli a išli moc akurát, museli sme sa ponáhľať a veru sa nám stalo, že sme to pomyje aj vyliali na cestu.

Chodili sme aj pomáhať do záhrady. Bolo tam okrem iného aj veľa ovocných stromov – slivky, čerešne, jablone, orechy. Robili sme, čo bolo treba – zbierali slivky a čerešne „do suda“ – na pálenie. Nazbierali sme vždy do jedného veľkého suda sliviek, do jedného čerešní. Niekedy aj hrušky, ale to bolo menej. Museli sme dávať pozor, aby sme nezbiejali plesnivé ovocie. No robili sme aj iné práce. Veľmi sa nám páčilo moržovať kukuricu. Na povale bol veľký moržovací stroj na ľudský pohon. Do otvoru hore sa hádzali klasy kukurice a na boku bola kľuka, ktorú bolo treba točiť. Súťažili sme s bratom, kto dlhšie vydrží točiť kľuku.

Dedko rád počúval rádio – hlavne v nedeľu Rolnícku besedu – vysielanie pre poľnohospodárov, ale aj správy alebo Slobodnú Európu. Keď bol starší, už zle počul, takže rádio bolo počuť až na ulicu, hlavne v lete, keď bolo otvorené okno. Aj čítal rád. Pravidelne a veľa rokov odoberal humoristický časopis Roháč, Evanjelický posol spod Tatier či Tranovského kalendár, alebo Domovú pokladnicu. Aj neskôr, keď som už bola zamestnaná, som k nemu rada chodila, debatovali o všeličom alebo mi rozprával o svojom živote. Pôsobil na mňa vyrovnané. Bol dosť vážny, trochu uzavretý. Postupne si napriek všetkému čo zažil vytvoril istý odstup a nadhľad. Aj dôchodok sa časom zvýšil. Bol zdravý a stále veľa pracoval v záhrade.

Príbeh nášho dedka nie je vôbec ojedinelý, ale jeden z mnohých. Zomrel vo veku deväťdesiatpäť rokov a počas života sa musel on aj jeho rovesníci vyrovnávať s mnohými zmenami.

Myslím, že je potrebné spomínať našich dedov a babky, pripomínať si ich životné osudy a zachovávať ich pre budúce generácie, aby mladí ľudia vedeli, kde sú ich korene. Nielen pre národy je dôležité poznať svoju minulosť aj v širších súvislostiach, ale aj pre rodiny.

Viera Predanociová

Pozn.: Naša dedina sa do r. 1948 volala Ujlaček – potom Malé Zálužie;

*susedná obec mala názov Kert, potom Nové Sady
JRD – Jednotné roľnícke družstvo*

100. VÝROČIE VÝSTAVBY ZVONICE V MALOM ZÁLUŽÍ

Najstaršia drevená zvonica pri požiari zhorela. Dátum jej výstavby nie je známy. Na jej mieste bola v roku 1879 postavená nová, ktorú v roku 1922 cirkevníci prestavali, zvýšili a na jej priečelie umiestnili nápis z evanjelickej hymny: Hrad prepevný jest Pán Buh náš. Pôvodná zvonica mala tri zvony, ktoré boli za 1. svetovej vojny zrekvírované. V roku 1922 si cirkevníci zadovážili dva nové za 7.000,- korún. Domáci farár – dekan Ladislav Záthurecký zvony v roku 1925 vysvätil a o rok neskôr (dňa 16.09.1926) senior Dušan Fajnor ich vysvätenie potvrdil. Pohyb zvonov obstarával ručne zvonár, ktorý v rámci svojej funkcie zaistoval aj krátke zvonenie na jednom zvone ráno, na poludnie i večer. V nedeľu zvonením zvolával do kostola a k jeho povinnostiam patrilo aj zvonenie pri úmrtí a počas pohrebu. Zbierka v roku 1996 v celkovej hodnote 69.600,-SK (prispelo 107 občanov) umožnila nielen elektrifikáciu zvonov, ale aj generálnu rekonštrukciu zvonice – jej strechy, križa, ale aj obnovenie fasády vrátane nápisu na čelnej stene.

Po úprave okolia je dôstojnou a stále funkčnou pamiatkou na zašlé časy.

O elektriку sa v minulosti staral Štefan Ševčík azvoníť chodievali Anna Alchusová, Jozef Bila, Martin Viskup. Zvony momentálne fungujú v podobe zvonenia obedného a večerného času. Mechanika a električka zvonov si vyžaduje náročnú opravu, resp. výmenu mechaniky. Sté výročie našej zvonice slávnostne posväťme. Budeme vás včas informovať.

Veronika Kubíková

LUŽBETKA

Prinavrátene pietnej spomienky

Prameň, vyvierajúci v malom lesíku pár desiatok metrov východne od štátnej cesty Nitra - Radošina, sa nachádza v malom lesíku v katastri obce Kapince. Ešte v druhej polovici minulého storočia sa priamo pri prameni nachádzala dnes už stratená socha Panny Márie a stromy a kríky okolo neho boli ako prejav vďaky posiate detskými košíčkami.

V súčasnej dobe, vďaka pár nadšencom a dobrým ľuďom, je prameň Lužbetka prečistený a opäť pred lesíkom stojí socha Panny Márie Lurdskej. V tejto dobe prebiehajú úpravy terénu okolo sochy a dňa 15. septembra 2022, na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, sa chystá jej posvätenie. O prinavrátene pietnej spomienky sa zaslúžil Stanislav Kupec. Pri úprave a čistení terénu boli nápomocní Jozef Kuchár a Mária Kuchárová.

Jozef Kuchár (vľavo), Stanislav Kupec (v strede),
Mária Kuchárová (vpravo)

Čo je to? Meno dievčiny alebo názov niečoho, čo niektorí obyvatelia našej obce nikdy nepočuli? Je to meno, ktoré mňa celý život fascinovalo. Je to názov prameňa, studničky, na ktorú sa zabudlo. Budem vám rozprávať o legende, ktorá po stáročia patrila k tomuto kraju, k týmto malebným dedinkám v blízkosti Nitry.

Mala som desať rokov, keď sa mi narodila sestra Anička. Malička, drobučka, modrooká Anička. Bola som ešte maličkým drobčekom, keď ochorela. Týždeň bola v nemocnici vrátili nám ju ako zdravú. Ale večer dostala opäť horúčku. Na druhý deň ju odniesli znovu do nemocnice a po týždni, bola podľa lekárov úplne v poriadku. Smiala sa, jedla, ale večer mala horúčku. Choroba trvala už dva týždne. Rodičia boli nespokojní, keď moja matka stretla na ulici akúsi nám blízku, spriaznenú dušu, ktorej sa postážovala a dostala radu: „Chodte zobrať vodu z

Lužbetky a vykúpte v nej dieťa. Naše ženy to vždy robia, keď majú dlho choré deti.“

Túto liečebnú terapiu matka predostrela v našej domácnosti, a keďže susedka Némethová tvrdila, že voda sa musí priniesť pred východom slnka a musí ju priniesť niektorí príbuzní, rozhodla matka, že to musí urobiť náš otec. Veď celý liečebný pokus je úplne neškodný. Nemôže choré dieťa ohroziť! Ale otec nechcel počúvať. Celý večer sa rodičia hádali. Ale on nie, a nie. On nepôjde! Nebude zo seba robiť hlupáka a počúvať babské nápady! Dedinské povery! A prečo práve ráno? Kto to vymyslel? Čo si však žena zaumienila, chlap musí urobiť. Včas ráno, o tretej hodine vydurila moja matka otca z postele. Pobudil celý dom, hádali sa. Otec nadával, ale matka prevesila mliečnu kanvu na bicykel a vystrčila otca aj s bicyklom z dvora. Aby sa nevrátil, zamkla uličnú bránu a otvorila ju až po pol hodine, aby sa presvedčila, či za bránkou na lavičke nesedí otec, ktorý sa pokúsil o revoltu.

Terajší stav prameňa Lužbetka

Stála som bosá, v krátkej košíelke na dvore, pozerala som, čo sa robí. Hnevala som sa na otca. Veď ide o našu malú sestričku, možno je to posledná záchrana! V duchu som videla celé rady detských hrobčiek na cintoríne, kde pochovávajú malé detičky. Detská úmrtnosť bola vysoká! Brieždilo sa, keď otec priniesol v kanvičke vodu. Prišiel akosi rýchlo. Matka ho podozrievala, že vodu nabral niekde na konci dediny a vrátil sa, ale keď sa pozrela na hodinky pripustila, že sa mohol dostať až Lužbetke.

Vodu zohriali, dieťa vykúpali, zabalili a prikryli perinou. Spalo ako mŕtve. Chodili sme sa pozeráť, či ešte dýcha. Za chvíľu už prišiel koč, ktorý viezol pána farára Bočáka a môjho otca, organistu, do Čakajoviec slúžiť omšu. Po ceste sa otec sťažoval, aký je nevyšpatý a čo musel ráno absolvovať.

- „No, čo na to povieš pán farár?“ - spýtal sa môj otec.

- „Nič.“

- „Ale mňa to zaujíma. Niečo som o tom už počul. Vieš, keď som raz išiel s pánom farárom Paulíkom z pohrebu v Čakajovciach, chcel mi niečo ukázať. Prikázal kočišovi, aby nás zaviezol k Lužbetke. Bola to studnička, prameň, okolo ktorého boli na stromoch povešané detské košíčky. Povedal, že je to pamätný prameň. Navrhol, aby som na druhý deň, keď skončím vyučovanie, prišiel na faru, niečo mi ukáže“- povedal môj otec a pokračoval. Stalo sa. Pán farár Paulík otvoril starú skriňu, vybral hŕbu papierov. Niekde z polovice vytiahol malý zväzok, zabalený v baliacom papieri, previazaný motúsom. Opatrne ho otvoril a otec uvidel plno starých, zožltnutých rozpadnutých listín. Sedeli tam do večera a pán farár, veľmi vzdelaný pán, rozprával zaujímavý príbeh, ktorý tvorí dejiny nášho kraja a bol napísaný latinsky na rozpadnutom papieri. Moja sestra Anička sa uzdravila, horúčka sa viac nevrátila a ja som to považovala za niečo výnimočné. Bola už dva dni zdravá, keď som sedela s otcom na lavičke a znovu som sa vrátila, k jej uzdraveniu.

– „Pravda, otec, to sa stal zázrak“ – povedala som. Môj otec sa však prejavil ako pragmatik. – „Nie žiaden zázrak. Choroba doznala. Bola by zdravá, aj keby sme ju neboli kúpali. Ale neľutujem, bol som znova na mieste, o ktorom viem veľa zaujímavých vecí. Chceš, niečo ti porozprávam? Týka sa to tohto kraja. Pán farár Paulík mi ukázal staré latinské dokumenty a preložil to, čo sa v nich ešte dalo prečítať. Jeden doklad, mal tristo rokov a ďalšie dva mladšie, opisujú ústne podanie z tejto dediny.“ Chcela som vedieť, kde sa tieto papiere nachádzajú. Keď som sa dozvedela, že na našej fare, už viac pán farár Bočák odo mňa nemal pokoj. Chcela som ich vidieť a nútila som nešťastného kňaza, aby ich našiel. Bola to zbytočná námaha. Zostalo iba to, čo mi rozprával otec, dozvediac sa od kňaza, ktorý na našej fare už nepôsobil.

Vypočujte si teda príbeh o studničke, ktorá sa volá Lužbetka. Okolo osady Izbeg boli široko-ďaleko lesy, lúky, mokrade. Od jari sa pastieri zdržiavali na pastvinách v lesoch a domov sa vracali pred príchodom zimy. Odrastený dobytok obyvatelia predali a na zimu si nechali pár kusov pre svoju potrebu. Raz v noci sa na jednom mieste prepadla zem. Pastieri ohradili vytvorenú jamu, aby do nej nespadol dobytok. Za dva dni sa jama naplnila vodou až po okraj a začala pretekať medzi stromy. Pastieri pochopili, že je to nový prameň, začali vodu používať pre seba a svoje zvieratá. Krátko na to prechádzal po ceste cez osadu zvláštny sprievod. Blížil sa večer, preto vyzvedači zašli do lesov, aby zistili, kde môžu nocovať. Nezostávali pri ceste, pretože cestujúcich mohli ohroziť zbojníci. Keď vyzvedači oznámili sprievodu, že našli pastierov so stádami a s pitnou vodou, zašli na noc do lesov, k studničke. Bol to sprievod, ktorý viezol malú princeznú Alžbetu (1207 – 1231) do Durínska. Princezná Alžbeta bola dcérou uhorského kráľa Ondreja II. (1177 – 1235) a Gertrúdy. Narodila sa v Bratislave a žila ako dieťa na hrade Budín. Ako štvorročnú ju zasnúbili durínskemu margrófovi Ľudovítovi a podľa dohody

poslali na hrad Wartburg, kde mala žiť do svadby. Keď doprovod malej princeznej prišiel a ukryl sa na noc v lesoch medzi dvomi potokmi, jedným malým a druhým veľkým, rozložili stany, napojili kone, nabrali vodu zo studničky a vykúpali malú princeznú. Ráno pokračovali v ceste. Pre obyvateľov osady, ako aj pre pastierov, bol príchod malej princeznej veľká udalosť, ktorú si zapamätali a uchovali v spomienkach. Princezná Alžbeta žila v chýre hojnosti. Bola však tak ďaleko, že si obyvatelia osady osviežili svoje spomienky až potom, keď táto zvláštna žena bola štyri roky po smrti, vyhlásená za svätú. Jej život bol výnimočný! Na pamiatku jej pobytu pri studničke pastierov nazvali prameň „Alžbetka“. Okolo prameňa urobili zrub, spod ktorého voda odtekala do žlabu, ktorý slúžil na napájanie dobytku. Niektorí pastieri hovorili, že po jej smrti, vždy ráno v oparoch hmly, vidali na lúčach behať malé dievčatko v košielke a volali ju Lúčna Betka. Všetko dávali do súvislosti so sväticou, ktorá sa v týchto miestach objavila ako malé dievčatko počas cesty do Durínska. Veď vidieť malú princeznú bolo v tých časoch niečo výnimočné! Studnička sa stala pamätná. Jej názov stáročiami prekrútili, prispôbili : „Alžbetka“ alebo „Lúčna Betka“ zmenili na „Lužbetka“. Svätica, o ktorej píšem, je svätá Alžbeta Durínska. Možno niekto z nás videl obrázok ženy, ktorá drží rozťahnutú zásteru a v nej je plno ruží. To je sv. Alžbeta Durínska, ktorú krátko po smrti kanonizovali! Tolko z latinských prekladov. Je možné, že sa to stalo? Keď skúmate dejiny, je dokázané, že Alžbeta sa narodila v Bratislave a ako malé dieťa ju viezli do Durínska (do Nemecka). Keď si pozriete na mape trasu cesty, jej cesta mohla smerovať cez našu obec. Naša cesta je stará. Ešte aj teraz naše matky nepovedia: Nechod' na cestu. Ale povedia: Nechod' na hradskú. Hradská bola cesta, od hradu k hradu. Viedla od Budína do Komárna, odtiaľ do Nitry a ďalej do Trenčína. Stadiaľ na Moravu a do Českého kráľovstva. Je to možné. Krátky pobyt princeznej v tejto oblasti pri studničke bol výnimočný, ľudia si ho zapamätali, najmä po tom,

čo bola svätorečená. Začali si uctievať studničku, kde sa kúpala. Vo svojej fantázii vidali behať po lúčach v hmle malé dievčatko v košielke. Nazvali ju „Lúčna Betka“ čiže „Alžbetka“, ktorá behá po lúčach. Verili že svätica im pomôže, preto kúpali svoje choré deti vo vode z tohto prameňa a prali v nej ich košielky, ktoré vešali po okolitých stromoch. Spomínané potoky, jeden veľký a druhý malý, bola rieka Nitra a náš potok Radošinka. Ich korytá určite neboli na tých miestach, kde sa nachádzajú teraz. Mohli byť až v blízkosti pamätného prameňa. Korytá riek sa menili vždy po jarných záplavách. To, čo a v minulosti udialo, ľudia opatrovali ako legendu. Každý niečo ubral, niečo pridal. Vynájdením penicilínu klesla chorobnosť, aj detská úmrtnosť, už nechodili k prameňu tak často. Jedno je však isté, ešte v roku 1943, keď bola moja sestrička chorá, ľudia verili v zázračnú moc zvláštnej vodičky. Nie studničky! Oni verili, že svätica Alžbeta Durínska im vyprosí pomoc! Tam, kde kedysi boli lesy, lúky a mokrade sú dnes úrodné polia. Tam kdesi pastieri z Izbeg, mali prístrešky pre seba a svoje stáda, sú Nové Sady a Malé Zálužie. Také blízke nášmu srdcu. Veď tu možno žijú potomkovia našich predkov a pastierov! Len treba len podať im ruku a nájsť spoločnú reč a spoločné korene.

Názov „Lužbetka“ ma fascinoval celý život. Keď som sa rozhodla opísať to, čo možno ako posledná poznám, chcela som nájsť ten zvláštny prameň. Existuje ešte? Hľadali sme dlho. Keď sme sa už chceli vzdať, uvideli sme v Malom Záluží starého pána v záhrade. Spýtali sme sa na Lužbetku.

– „Isteže viem, kde je. Vráťte sa, tu kúsok späť a uvidíte na poli agačovisko. Tam je Lužbetka. Viete je to akýsi zvláštny prameň. Aj teraz tam chodia ľudia pre vodu a liečia si ňou oči“ – povedal starý pán. Prešli sme kúsok cez pole a uvideli sme Lužbetku. Už dávno sa stratil zrub. Prameň je privalený akýmsi betónovým čudom, zapadnutý lístím a zahádzaný zeminou. A predsa! Predsa tam zo zeme, na rovine,

vyviera voda, ktorá sa stráca v poliach. Prameň. Zázrak prírody. Tak to vyžaduje pokora, pred niečím výnimočným! Pred tým, kde voda vyviera z ničoho. Bože, ako sa chováme k tomu, čo máme ochraňovať ako oko v hlave? Kde je úcta k tomu, čo nám bolo prírodou darované? Stála som na ceste a pozerala okolie. Kus suchej zeme, kus tmavej, mokrej, ktorá je dôkazom podzemných vôd. A znovu sa opakuje ten istý pohľad. Suchá, a vedľa mokrá zem. Akoby som videla tie mokrade, o ktorých sa písalo v zničených papieroch. Staré dokumenty z našej fary sa už stratili. Zbytočne som ich hľadala. Boli rozpadnuté, pán farár Bočák sa mi priznal, že robil poriadok. Staré nečitateľné papiere zahodil, niečo odovzdal do archívu v Trnave. Hľadala som ich aj s pánom farárom Pospiechom, ale zbytočne.

Ja som si ale všetko uchovala v pamäti. Ako spomienku, na vodičku čistú, v ktorej naše staré matky kúpali svoje choré deti a prali tam ich košielky. Ako spomienku na sväticu, ktorá celý život obetovala chorým, hladným, opusteným a chudobným. Svätá Alžbeta Durínska, naša Alžbeta Durínska, oroduj za nás!

Zdroj: Zbehy informujú, ročník III., číslo 3. Obecný úrad Zbehy, 2005. s. 4-5.

BEH VEČERNÝMI SADMI

Dňa 20. mája o 18hod. sa uskutočnil prvý ročník bežeckej akcie pod názvom Beh večernými sadmi v Nových Sadoch pri obecnom úrade. Súčasťou programu bol aj sprievodný program zabezpečený pod taktovkou SZUŠ Evy Pacovskej, nechýbali ani tradičné slovenské dobroty uvarené s láskou členkami Jednoty dôchodcov Nové Sady. Z našej obce sa týchto pretekov zúčastnila aj Janka Vargová z našej obce a obsadila krásne 1. miesto. Gratulujeme

Beh večernými sadmi - milá akcia

DHL Seredmaratón 2022

V nedeľu dňa 22. mája 2022 sa uskutočnil 16. ročník medzinárodných cyklistických pretekov, ktoré prechádzali cez našu obec. Pri zabezpečovaní plynulosti tohto maratónu vypomáhal DHZ Malé Zálužie, hlavne pri problematických železničných priechodoch.

Celkové poradie pretekárov:

1. CEPKA Tomáš	ZMLR	3:09:13,90
2. SOKOLI Lukáš	Slávia CAT Trenčín	+0"
3. KARAS Juraj	PROdefekt Across CST team	+0"

DHL Seredmaratónu 2022 sa zúčastnil aj Peter Buček, priateľ našej obce, ktorý obsadil tretie miesto v kategórii 70+ a 275 – ty v celkovom poradí. Týmto mu gratulujeme a prajeme ešte veľmi veľa síl, životného entuziazmu a mnoho úspechov.

Spoločenská kronika rok 2022 – 1. POLROK

Prihlásení na trvalý pobyt:

č. d. 34 – jeden prihlásený

č. d. 2 – štyria prihlásení

Odhlásení z trvalého pobytu:

č. d. 24 – jeden odhlásený

č. d. 128 – jeden odhlásený

č. d. 26 – traja odhlásení

Jeden sobáš

PREDAJ NEHNUTEĽNOSTÍ V NAŠEJ OBCI

Parcela registra C, 120/6

Nitriansky > Nitra > Malé Zálužie > k.ú. Malé Zálužie

Parcela registra C, 120/6 – 857m²

Parcela registra C, 120/11 – 800m²

Bližšie info: č. d. 50

O Z N A M Y

VŠEOBECNÝ LEKÁR**Mudr. Katarína Zdarileková****Ordinačné hodiny:****PONDELOK, STREDA, ŠTVRTOK:**

7,00 - 8,00 hod. Preventívne prehliadky, odbery

8,00 - 10,00 hod. Akútne choroby a stavy

10,00 - 12,00 hod. Kontroly a potvrdenia

po 12,30 do 13,30 hod. Len objednaní pacienti a návštevy

UTOROK

9,00 - 10,00 hod. Objednaní pacienti a návštevy

10,00 - 12,00 hod. Akútne choroby a stavy

12,30 - 16,00 hod. Objednaní pacienti a pracujúci pacienti

PIATOK

7,00 - 8,00 hod. Preventívne prehliadky a odbery

8,00 - 10,00 hod. Akútne choroby a stavy

10,00 - 12,00 hod. Kontroly a potvrdenia

LEKÁREŇ ALFA-OMEGA

Pondelok, streda a štvrtok: 7.30 - 14.00

Utorok: 9.30 - 16.30

Piatok: 7.30 - 12.30

PREDAJŇA MÄSA

Každý utorok o 12.00 hod. chodí pojazdná predajňa mäsa a mäsových výrobkov. Vyhlásenie v rozhlase bude len v tom prípade, keď sa predajňa nedostaví do našej obce.

POHREBNÁ SLUŽBA

Turanovič Nitra – tel. číslo: 0905 948 812

POŠTA NOVÉ SADY

Otváracie hodiny – menia sa podľa situácie – sledujte informačné kanály

Pondelok: 8,00-12,00 a 12,30-15,30 hod.

Utorok: 8,00-12,00 a 12,30-15,30 hod.

Streda: 8,00-12,00 a 13,30-17,00 hod.

Štvrtok: 8,00-12,00 a 12,30-15,30 hod.

Piatok: 8,00-12,00 a 12,30-15,30 hod.

Kontakt: 037/655 56 78

Rozpis ordinačných hodín

DZS MUDr. Zoja Lauková, 037/7793167

Pondelok 10:00 – 12:00 – Nové Sady

Utorok 7:15 – 11:00 – Čakajovce

Streda 7:15 – 9:00 – Nové Sady

Štvrtok 7:15 – 10:00 – Čakajovce

Piatok 7:15 – 9:00 – Nové Sady

ZUBNÁ AMBULANCIA**ORTHODENTAL, s.r.o.**

Nešťátna stomatologická ambulancia

Výpis zo zdravotnej karty si žiadajte na kontakt:

037/78 942 54

KVETINÁRSTVO- SUCHOKVET**- Lenka Staňová**

Otváracie hodiny

Utorok- Piatok: 9:00 - 12:00 hod. 13:00 - 17:00

Sobota: 9:00 – 13:00 hod.

Kontakt: 0911 267 229

ENVIGEOS Nitra, s.r.o.

– kontajner na objemný a stavebný odpad

Príjem objednávok od 7:00 h do 14:00 h

E-mail: doprava@envigeos.sk

Telefón: +421 37 772 30 50

PZO, s.r.o. Výčapy Opatovce

Nahlasovanie poškodenej nádoby na separovaný odpad zamestnancami PZO:

<http://www.pzo.sk/poskodena-nadoba/>**Krajčírstvo Miriama Baluchová**

– 1.posch. v budove obecného úradu

v Nových Sadoch:

Pondelok a utorok od 8:00 do 14:00

Streda od 8:00 do 17:00

Štvrtok, Piatok: zatvorené

O Z N A M Y

Potraviny Derna

Pondelok od 6:00 do 11:00

Utorok od 6:00 do 11:00 a od 13:00 do 17:00

Streda od 6:00 do 11:00 a od 13:00 do 17:00

Štvrtok od 6:00 do 11:00 a od 13:00 do 17:00

Piatok od 6:00 do 11:00 a od 13:00 do 17:00

Sobota od 6:00 do 11:00

Dôležité telefónne čísla• **Polícia: 158**• **Požiarňa ochrana: 150**• **Záchránná služba: 155**• **Ohlasovňa požiarov:****037/65 20 424, 037/65 20 425**• **Mestská polícia 159**• **Integrovaný záchranný systém 112 (154)****Pohotovostné služby:**

Pohotovostná lekárska služba:

• **Stomatologická pohotovosť:**

037/65 45 111, Pondelok - Piatok: 16:00 - 19:00

Sobota, Nedela, sviatok 8:00 – 13:00

• **Pohotovosť pre dospelých:**

037/69 42 229, Pondelok - Piatok: 16:00 – 22:00

Sobota – Nedela, sviatok: 7:00 – 22:00

• **Pohotovosť pre deti a dorast:**

037/654 52 94, Pondelok - Piatok: 16:00 – 22:00

Sobota – Nedela: 7:00 – 22:00

Sviatok 7:00 – 22:00

Elektrárne

- ZSE - pohotovosť: 0800 111 567

Plynárne

- SPP a. s. pohotovosť: 0850 111 727

Vodárne

- ZsVaK - pohotovosť: 038/53 222 54

(v pracovných dňoch do 15:00)

038/52 230 65 (po 14:00 hod)

OBEČNÝ ÚRAD – ÚRADNÉ HODINY

Starostka:

Veronika Kubíková - 0904 611 063**Pondelok až Štvrtok**

Pondelok – 8.00 do 16.00 hod.

Utorok – 8.00 do 16.00 hod.

Streda – 8.00 do 17.30 hod.

Štvrtok – 8.00 do 12.30 hod.

Piatok – nestránkový deň

Administratívna pracovníčka:

Margita Tabačeková - 0902 052 770**Nepárny týždeň**

Pondelok: 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00

Streda: 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00

Piatok: 07.30 - 12.00

Párny týždeň

Utorok: 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00

Štvrtok: 07.30 - 12.00 13.00 - 15.00

Kontakt

Telefón: 037 / 7894061

E-mail: oumalezaluzie@gmail.comInternetová stránka obce: www.malezaluzie.sk**Knižnica:**

Obecná knižnica má v súčasnosti otváracie hodiny každú stredu od 15:30 do 16:30 hodiny.

Kopírovanie a preberanie článkov je možné len so súhlasom redakcie. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky krátiť a jazykovo upravovať.

Ďakujeme všetkým prispievateľom Občasnika.

Vydáva obec Malé Zálužie,

Malé Zálužie č. 63, 951 24 Nové Sady,

IČO: 00 656 160.

Redakcia: Veronika Kubíková

Gramatická úprava: Viera Predanociová

Grafická úprava: Vladimír Tomanka

Občasník: EV4374/11

ISSN 1338-8274

Vychádza 2x ročne. Nepredajné!

Plánované podujatia, príležitosti v okolí našej obce

ČABSKÝ KOTLIK 2022
3. ročník súťaže na varení gulášu
športový areál Čab
3. september
2022

PROGRAM:
9.00 Otvorenie areálu + registrácia
10.00 Začiatok varenia gulášu
14.00-14.30 Odovzdávanie vzoriek
15.30 Vyhlasenie výsledkov

HUDOBNÝ PROGRAM:
od 12.00 - DJ GABO a MAŤA

14.30 - ČABANKA
17.30 - NAKANT
19.30 - DUCHOŇOVCI
21.00 - KABÁT revival.sk
22.30 - BIJOUTERRIER

VSTUPNÉ:
se - predpredaj 7€
7€ - na mieste
Deti do 15. - sprievodca - ZDARMA

STARTOVNÉ
30€ / družstvo

Prihlasovanie družstiev na Obecnom úrade v Čabe osobne, emailom na adresu: info@obeccab.sk alebo telefonicky na tel. č.: 037/7894370, 0904 299 682. Termín uzávierky prihlášok je 19.8.2022. Predpredaj vstupeniek na Obecnom úrade v Čabe, počas stránkových dní.

NOVOSADSKÁ BRÁZDA 2022

SÚŤAŽ V ORBE DOMÁCICH MALOTRAKTOROV

17.9.2022 Nové Sady 4. ročník
za strediskom
poľnohospodárskeho družstva

Program:
8:00 registrácia súťažiacich v orbe
9:00 exhibičná „spanilá jazda“ obcou
10:00 súťaž v orbe
14:00 vyhodnotenie orby

Sprievodný program:
• Atrakcie pre deti
• Súťaže pre dospelých
• Predajné stánky
• Ukážka drôzky poľných koní
• Tvorivé dielne pre deti
• Maľovanie na tvár
• Tombola
• Stánky s občerstvením

Vstupné: 0-6: zadarmo 6-15: 1€ 16+: 2€

VYSTÚPIA:
Dora DH Verešváranka
DFSK Verešvárán
Gladiátor

Odborný garant a hlavný rozhodca súťaže:
Doc. Jozef Ďudák
Technická fakulta SPU v Nitre,
člen Slovenskej spoločnosti pre orbu

Realizované s finančnou podporou
Nitrianskeho samosprávneho kraja

DESMED

PREDKAPELA DORA

18.9.2022 NEDEĽA / 17.30 h.
FUTBALOVÉ IHRISKO ZBEHY

VSTUPENKY ZAKÚPITE NA OBCNOM ÚRADE ZBEHY ALEBO NA MIESTE: 10 €

PRE OBYČANOV S TRVALÝM POBYTOM V OBCI ZBEHY
JE VSTUP
ZDARMA!

Blížšie info na www.zbehy.sk

FS KOLOVRAT

FS KOLOVRAT

ponúka čepčenie na svadbách

tel.: 0910850022

fb: FS kolovrat

NÁBOR

do hudobnej, tanečnej a speváckej zložky súboru.
Prijímame nových členov, ženy i mužov vo veku
od 16-65 rokov

Môžete sa prísť zapísať do budovy školy SZUŠ ART PEGAS Štefánikova tr. 140, 949 01 Nitra

6.9.-14.9.2022 v čase od 14:00-17:00 hod.

ZBIERKA

pre mladých
hasičov

Dobrovoľný hasičský
zbor Malé Zálužie

ĎAKUJEME

organizuje zbierku na opravu
hasičskej striekačky PS12 pre
mladých hasičov.

0908 938 261

/dhzmalezaluzie

PAY by square

Finančné prostriedky je možné zaslať na transparentný účet:

IBAN SK07 0900 0000 0051 9391 9488

